

Α. Μη λογοτεχνικό κείμενο

Γιατί οι Έλληνες μαθαίνουν σουηδικά, πορτογαλικά, τουρκικά και περσικά;

Το διασκευασμένο απόσπασμα προέρχεται από το ομότιτλο άρθρο που δημοσιεύτηκε στην εφημερίδα «Το Ποντίκι» (01.11.2016): <https://www.topontiki.gr/2016/11/01/giati-i-ellines-mathenoun-souidika-portogalika-tourkika-ke-persika/>

Πολλοί είναι οι λόγοι που ωθούν τους σύγχρονους Έλληνες να μαθαίνουν γλώσσες πέρα από τις πιο δημοφιλείς, όπως είναι τα αγγλικά, τα γαλλικά, τα γερμανικά, τα ισπανικά ή τα ιταλικά. Σε αυτήν την περίπτωση, τον πρώτο λόγο έχουν τα σουηδικά και τα νορβηγικά, τα πορτογαλικά και τα ουγγρικά, τα τουρκικά και τα περσικά.

«Ο βασικός λόγος εκμάθησης ξένων γλωσσών παραμένει ο βιοπορισμός¹. Οι περισσότεροι από τους μαθητές επιλέγουν αυτές τις γλώσσες, επειδή σκοπεύουν να σπουδάσουν και να εργαστούν στο εξωτερικό.» επισημαίνει ένας ιδιοκτήτης φροντιστηρίου ξένων γλωσσών. Όμως, προσθέτει ότι σε όλα τα τμήματα μπορεί να εντοπίσει κανείς και «εραστές των “μικρών”² γλωσσών».

«Με βάση την εμπειρία που έχω όλα αυτά τα χρόνια, μπορώ να πω ότι οι μαθητές μπορούν να χωριστούν σε διάφορες ομάδες, ανάλογα με τους λόγους για τους οποίους επιλέγουν να μάθουν μια ξένη γλώσσα.» σημειώνει ο Φ. Τ., ιδιοκτήτης φροντιστηρίου ανατολικών γλωσσών. Μία ομάδα, για παράδειγμα, είναι οι επαγγελματίες, όπως οι δικηγόροι και οι συμβολαιογράφοι. Τα τελευταία χρόνια έχουν ως πελάτες μετανάστες ή πρόσφυγες και θέλουν να μάθουν τη γλώσσα τους, για να μπορούν να συνεννοούνται και να επικοινωνούν μαζί τους. Μία άλλη κατηγορία είναι τα μικτά ζευγάρια, οπότε ο ένας αποφασίζει να μάθει τη γλώσσα του άλλου.

Μία ακόμη κατηγορία είναι οι ακαδημαϊκοί, καθηγητές και ερευνητές, που μελετούν κάποια ξένη γλώσσα για επιστημονικούς λόγους. Υπάρχουν, όμως, και οι «χομπίστες». «Έχουμε μαθητές που, αφού ολοκληρώνουν τα βασικά μιας γλώσσας σε μία τριετία, ξεκινούν μια άλλη.» εξηγεί ο Φ. Τ., όπως τα εβραϊκά, τα φαρσί, τα ουγγρικά, τα φινλανδικά. Αυτές τις γλώσσες μαθαίνουν κάποιοι γλωσσομαθείς, οι οποίοι γνωρίζουν τέσσερις, πέντε ή και περισσότερες γλώσσες.

1 Η εξασφάλιση χρημάτων μέσω της προσωπικής εργασίας.

2 Λιγότερο ομιλουμένων ή δημοφιλών και γνωστών γλωσσών.

Επίσης, σύμφωνα με έρευνες, πολλές κυρίες μεγαλύτερης ηλικίας μαθαίνουν την τουρκική γλώσσα, γιατί παρακολουθούν τουρκικά σίριαλ. Αυτά τους προκάλεσαν το ενδιαφέρον για την ίδια τη γλώσσα, πέρα από την πλοκή της ίδιας της ιστορίας. Από την άλλη πλευρά, πολλοί νέοι άνθρωποι, γοητευμένοι από το ποδοσφαιρικό ταλέντο του Κριστιάνο Ρονάλντο, καθώς και τις προπονητικές ικανότητες του Φερνάντο Σάντος και του Ζοζέ Μουρίνιο, αποφάσισαν να μάθουν πορτογαλικά.

Αλλά είτε η αιτία είναι το ποδόσφαιρο είτε τα σίριαλ και το σινεμά, ο σκοπός είναι ένας: η κατάκτηση εκείνων των γλωσσών που θα κάνει την επικοινωνία πιο εύκολη.

A3. Σύμφωνα με το κείμενο, ποιες είναι οι κατηγορίες των σύγχρονων Ελλήνων που μαθαίνουν ξένες γλώσσες διαφορετικές από τις πιο δημοφιλείς; Για ποιους λόγους κάνουν αυτή την επιλογή; Να ενημερώσεις σχετικά τους συμμαθητές και τις συμμαθήτριές σου με άρθρο σου (200-250 λ.), το οποίο θα αναρτηθεί στο σχολικό σας ιστολόγιο.

Μονάδες 25

B. Λογοτεχνικό κείμενο

ΑΓΚΟΤΑ ΚΡΙΣΤΟΦ (1935-2011)

Η αναλφάβητη (απόσπασμα)

Το κείμενο αποτελεί απόσπασμα από το αυτοβιογραφικό αφήγημα «Η Αναλφάβητη» (εκδ. Άγρα, 2008) της Άγκοτα Κριστόφ, που γεννήθηκε στην Ουγγαρία και έζησε στην Ελβετία.

Πέντε χρόνια αφότου έφτασα στην Ελβετία, μιλώ τα γαλλικά, όμως δεν τα διαβάζω. Έγινα πάλι αναλφάβητη. [...]

Ξέρω τις λέξεις. Όταν τις διαβάζω, όμως, δεν τις αναγνωρίζω. Τα γράμματα δεν αντιστοιχούν σε τίποτα. Τα ουγγρικά είναι φωνητική γλώσσα, τα γαλλικά είναι εντελώς το αντίθετο. Δεν ξέρω πώς μπόρεσα να ζήσω χωρίς διάβασμα επί πέντε χρόνια. [...]

Το παιδί μου θα είναι σε λίγο έξι χρονών θα αρχίσει σχολείο.

Αρχίζω και εγώ, ξαναρχίζω το σχολείο. Σε ηλικία εικοσιέξι ετών γράφομαι στα θερινά τμήματα του Πανεπιστημίου [...], για να μάθω να διαβάζω. Είναι μαθήματα γαλλικών για αλλοδαπούς φοιτητές. Έχω συμμαθητές Άγγλους, Αμερικάνους, Γερμανούς, Ιάπωνες, γερμανόφωνους Ελβετούς. Η εισαγωγική εξέταση είναι γραπτή. Είμαι εντελώς ανίδη, βρίσκομαι με τους αρχάριους.

Έπειτα από ορισμένα μαθήματα ο καθηγητής μου λέει:

– Μιλάτε πολύ καλά γαλλικά. Γιατί βρίσκεστε στο τμήμα των αρχαρίων;

– Δεν ξέρω ούτε να διαβάζω, ούτε να γράφω. Είμαι αναλφάβητη.

Γελάει:

– Θα τα δούμε όλα αυτά.

Δύο χρόνια μετά παίρνω το πιστοποιητικό εκμάθησης της γαλλικής γλώσσας με εύφημο μνεία³.

Ξέρω να διαβάζω, ξέρω πάλι να διαβάζω. [...] Υπάρχουν πάρα πολλά βιβλία, βιβλία κατανοητά, επιτέλους και για μένα. [...]

Ξέρω ότι τα γαλλικά δεν θα τα γράψω ποτέ όπως τα γράφουν οι εκ γενετής γαλλόφωνοι συγγραφείς, αλλά θα τα γράφω όπως μπορώ, όσα καλύτερα μπορώ.

Αυτή τη γλώσσα δεν την επέλεξα. Μου την επέβαλαν η τύχη, η μοίρα, οι συγκυρίες.

Να γράφω στα γαλλικά, είμαι υποχρεωμένη. Είναι ένα στοίχημα.

Το στοίχημα μιας αναλφάβητης.

B3. Γιατί η αφηγήτρια γράφτηκε στο Πανεπιστήμιο, για να μάθει τη γαλλική γλώσσα; Εσύ ποια ξένη γλώσσα θα ήθελες να μάθεις και γιατί; Η απάντησή σου να εκτείνεται σε 100-150 λέξεις.

Μονάδες 25

³ Εύφημος μνεία: τιμητική/ επαινετική διάκριση.